

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 60 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam pouč, plača za vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 60 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Štajerskemu kmetu v pouk.

(Spisal: Kmetijski prijatelj.)

Zakaj so senašiduhovniki tako pehali za izvolitev Korošca? Še pred zaupnim shodom so kaplani klicali moše skupaj in jim vbijali v glave ime dr. A. Korošec, t. j. Odršenik. Tako preparirani so šli v Celje. Če je slišal kdo ime Korošec, že je imel na jeziku besedo Živio! Pred volitvijo je bilo treba še par volilnih shodov po vaseh, da se pač kak bacek ne izneveri. Seveda je na takih shodih vse vpilo: Živio Korošec! A to še ni bilo zadosti. Treba je še v cerkvi povedati, da ima smrten greh oni, ki ne voli Korošca in da naj babe v tem oziru storé svojo dolžnost. Na vse zadnje je moral še mežnarček od hiše do hiše popisovat volilne listke, češ, da se tako za svobodno in tajno volitev volilcem skrb in delo olajša. Tudi vsaka nasprotna agitacija se je morala v kali zatreti. Zato so plačevali župniki in kaplančki do 1 K za trganje nasprotnih listov z zidov. Se pač jasno vidi, da duhovniki nič ne trpe za kronce.

O, ko bi bili duhovniki za svoj poklic tako vneti, kakor so za volitve, kako srečno bi bilo katoliško ljudstvo! Tako je pa ravno narobe. Za stvari, ki ne spadajo niti v cerkev, za politiko, ki bi jih ne imela niti najmanj skrbeti, se pehajo in delajo — če treba — noč in dan, cerkev in vera jim je pa deveta briga. Tako se je prigodilo v neki fari, da so že to leto umrle tri osebe brez zadnje tolažbe, ker je duhovnik pri sosednjih tovariših igral in pil, oziroma se s svojo rezervno izvoljenko zabaval.

Duhovniki so dandanes najsijajnejše plačani stan, ki imajo najmanj dela, takorekoč 24 ur na dan prostega časa, dohodke pa naravnost ogromne. To so edini ljudje na svetu, ki se od lenobe žive, kajti vsi drugi stanovi moramo trdo delati za bori kruhek. Duhovnik ima zjutraj

svojo mastno plačano mašo, čeprav ima primerno plačo in bero že itak nakazano. Ako poučuje tistih par uric na teden v šoli, dobi za to posebej plačilo. Če je krst, dobi plačilo, za poroko se mu mora plačati, za pogreb išče plače, ako ti napiše krstni ali mrtvaški list in če ti da spovedne listke, moraš plačati. Plačaj! Ako hočeš, da moli desetinko očenaša za rajne; za svitanje, za šmarnice, za križeve pote moraš neprimerno debelo plačati. Koliko pa neso družbe in bratovščine, ofri, oporoke itd., to ve sam ljubi Bog.

Stanovanja imajo duhovniki grofovska. Povsod nove kaplanje, po 2 do 3 tri sobe i. dr., župnik, ena oseba, — saj oženjen ne sme biti, — ima po 5 do 20 zračnih, preslikanih sob, navadno veleposestvo, vozi se v svetlih kočijah z dvema konjema, je pečena piščeta in pije najboljša vina. Podnevi se navadno vlečava in je, je in je, zvečer pa se pelje kam, ali gre v kako gostilno in igra ter popiva tam do zgodnjega jutra. Župniki imajo svojo brhko kuharico, kaplani pa si dobe navadno iz oženjenih krogov svoje dulcineje, ker je tako varnejše, in ti slepi — možje podpisujejo navdušeno pole zoper ločitev zakona.

Srce, ali želiš še kaj več? O, seveda še več! Duhovnik nima nikdar zadosti. Čeprav zapuste župniki navadno po 10 do 100.000 gl. in še več, čeprav si nekateri duhovniki — kjer tako prilika nanese, — nagrabijo znatno premoženje in potem v najboljših letih gredo v pokoj, češ, da imajo revmatizem — ker ta bolezen se ne vidi, — vseeno si ti ljudje še drznejšo zahtevati višjih plač in naša država je takoj pripravljena jim dati poviška ogromnih 10.000.000.

Pomisli, revni kmet, ubogi trpin, delavec, koliko je to denarja. Ko bi ti noč in dan prešteval in vsako sekundo 1 krono preštel, bi moral 115½ dni in noči neprenehoma šteti, da bi naštel 10.000.000 K. — Koliko tisoč revnih kmetov bi si s tem denarjem opomoglo, koliko tisoč in tisoč sestrađanih delavcev bi dobilo člo-

veku dostojnih stanovanj, obleke in potrebnega živeža za onemoglo družino. Onim, ki ne vedo, kaj je delo, ki ne vedo, kako se denar služi, ki ne vedo za gorje kmeta in delavca, onim hoče vlada čisto po nepotrebnem še več nasuti, tistim pa, ki strdajo in umirajo, ne privoli najmanjše drobtinice. To povišanje je edino odvisno še od poslancev. Naši poslanci bodo gotovo glasovali za povišanje, saj jim je ljudski blagor deveta briga, kakor so sedaj pri volitvi Korošca sijajno pokazali, brigajo se le za svoje dijete in kvečjemu za kak poštni pečatek ali slov. tablo. Za pobiranje dijet bi bil tudi Zdolšek dober.

Kmetje, delavci! pokažite ob prihodnji volitvi tudi vi, koliko so vam mar taki poslanci.

Treba pa jih je mnogo, ki bi glasovali za povišanje in vsak glas v parlamentu je za farje zlata vreden. Za to se je tedaj šlo. Duhovniki hočejo povišane plače, naj kmet plačuje kakor hoče, če ga povišani davki tudi z zemlje spravi, da ima le on polne žepe za svojo lenobo. Korošec, ki je sam duhovnik, bo gotovo glasoval za bisago. Zato so se kaplani tako pehali, zato te tako rotili, zato tako lagali, obrekovali in zato tako vsiljevali za V. kurijo, ki je pravzaprav za kmeta, osobito pa delavca, nesposobnega, nadutega in tem stanovom sovražnega duhovnika Korošca.

Te stanove naj bi zastopal kmet, oziroma delavec; to bi bilo edino pravično. Rebek bi bil mož na svojem mestu. On je pošten in značajan Slovenec, ki si s trdimi žulji služi svoj kruh in ve za te težnje kmetkega in delavskega stanu. Kar se je od strani duhovnikov govorilo o njem, je vse laž in obrekovanje.

Kdor je volil Korošca, je storil smrtni greh in povrh ga bo še zadelo prokletstvo razžaljenega naroda, ki bo moral višje davke plačevati za blagoslovljeno bisago.

Ali so se ti zdaj odprle oči, bedni kmet, ali zdaj vidiš svoje prijatelje, trpin delavec?

Volilna reforma.

Dunaj, 11. junija. Poljski klub je v današnji seji zaupno razpravljaj o volilni reformi. Dognala se je obširna debata o razdelitvi volilnih okrajev za Galicijo. Popoldne je imel ministrski predsednik baron Beck dolgotrajno konferenco z načelnikom poljskega kluba.

Zoper zavlačevanje debate v odseku priporočajo politiki, ki so zavzeti za volilno reformo, naj se zastopnikom v odseku naroči, da predložijo v najkrajšem času plenumu konkretne načrte. O teh bi moral potem odsek razpravljati in glasovati. Kjer ni mogoče doseči sporazumljenja, naj se predlog in protipredlog izročita odseku v odločitev, a debata se mora omejiti na vsakokratno vprašanje. Ako se stvar ne uredi na ta način, bo debata brezkončna, posebno pri točki o razdelitvi volilnih okrajev, ker bo vsak član odseka prišel s provincijalnimi in lokalnimi zahtevami.

Protiogrske demonstracije na Dunaju.

Dunaj 11. junija. Med protestnim zborovanjem krščanskih socialstov pred mestno hišo se je v trenutku, ko se je izdala parola za demonstracijo proti Madžarom, pripeljal mimo nadvojvoda Fran Ferdinand, ki ni razumel položaja ter je na viharne ovacije množici ljubeznjivo salutiral ter mahal z desnico v pozdrav. Množica je smatrala to za znamenje, da prestolonaslednik odobruje izbruhe zoper Ogrsko ter je šla pozneje prirejat ovacije pred prestolonaslednikovo stanovanje. — Župan Lueger je izjavil nekemu dopisniku, da odločno obsoja izgrede pred ogrskim ministrstvom. Ministrstvo notranjih zadev je že uvedlo strogo preiskavo ter se izid razglasi javno. V pomirjenju Madžarov se podajo izjave v poslanski zbornici in v avstrijski delegaciji. Ogrski ministri obsojajo župana Luegerja, ker ni prišel obenem z ministrskim predsednikom in ministrom Bienertom, da bi bil izjavil,

da ni z demonstracijami v nobeni zvezi.

Minister Kossuth je izjavil raznim delegatom glede demonstracij: „Po izjavah ministrskega predsednika in ministra notranjih zadev je zadeva poravnana. Vsekakor je pa take demonstracije zelo obžalovati.“

Budapešta 11. junija. V političnih krogih in v javnem mnenju vlada zaradi včerajšnjih demonstracij veliko razburjenje ter se imenuje grdo kršenje gostoljubnosti. Radikalni časopisi in ekstremni politiki zahtevajo naravnost skrajne represalije. Za provzročitelja izgrediv se smatra princ Lichtenstein in župan Lueger. Ogrski delegati se pozivajo, naj izrečejo skupnim ministrom nezaupnico, a pri najmanjšem zopetnem sovražnem pojavu naj takoj prekinajo pogajanja ter se naj vrnejo v Budapešto.

Ogrska delegacija.

Dunaj, 11. junija. V odseku za zunanje zadeve je poročal minister zunanjih zadev grof Goluchowski o položaju v monarhiji. Hvalil je slogo in sporazumljenje zavezni (Nemčijo in Italijo) prijateljsko razmerje z Rusijo in simpatično razmerje z vsemi ostalimi državami. Vse to skupaj jamči za evropski mir. Glede dobrega razmerja z Italijo so pač neodgovorni krogi, ki bi radi z umetno provzročenim nesoglasjem to razmerje motili toda italijanska vlada se vede korektno ter si vedno prizadeva lojalno izkazovati svoje zvezno mišljenje. Na temelju sporazumljenja z Rusijo se je uvedla reformna akcija v Turčiji, ki je v dobrem tiru ter je upati, da bo vkljub mnogim težočam in tendencioznim prizadevanjem nevoščljivih kritikov dosegla vidnih uspehov. Pri reformah se strogo ozira na suverene pravice turškega vladarja, zato bi pa bilo tudi pričakovati, da bo šla Turčija reformatorjem odkritosrčno na roko, da se z združenimi močmi dožene, česar iz

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Takoj, milostivi gospod. Ko ste me po smrti Matevževi vzeli v službo — ubogi Matevž, tako je znal kuhati, da bi bil še iz podplatov lahko napravil pečenko —“

„Kaj si že zopet začel o Matevžu?“

„Ne zamerite! Toda takega imenitnega učitelja človek nikdar ne pozabi. Vse življenje mu ohranim hvaležen spomin. Kako poučen je bil vsak pogovor z njim. Kadar sem jahal ob njegovi strani, vselej me je poučeval, kako se peče kaka posebna pečenska ali napravi kaka druga ne navadna jed. Toda oprostite mi, da so me zopet prevzeli spomini. No, pa morda bi se vi, milostivi gospod, še bolj jezili, če bi vam povedal, kaj mislim o vaši bolezni, kakor da sem vam govoril o vašem nekdanjem kuharju.“

„Jezil bi se? Poznam te, Luka.“

Tudi če bi te dal položiti na klop in ti jih odšteti toliko, kolikor jih pade v času, da zmolim en očenaš — ti bi se rad izpostavil tej neprijetnosti, da bi me le mogel pošteno razjeziti.“

„Časih je tako, milostivi gospod, da kaka beseda bolj zaskeli kakor petindvajset udarcev palice. No, in očenaše molite navadno hitro. Le enkrat sem se vračunal, dali ste me položiti na klop, a ker ste bili pijani, so se vam besede vedno zmešale in ste vedno iznova začeli moliti očenaš. Takrat sem jo hudo skupil. Tu pa se mi kaj takega ni bati; tu bi bil vaš očenaš gotovo prav kratak, zakaj jaz resno dvomim, da je tu kje v okolici dobiti kak sodček poštenega vina, pijanega človeka pa ta dežela najbrže sploh še ni videla.“

„Pazi na svoj jezik, Luka, če ne prideš na klop in palica bo padala toliko časa, da izpijem jaz cel sodček malvazijca, kar ne bo tako hitro končano kakor očenaš.“

„Sodček malvazijca? Hm — milostivi gospod — vidite, te zopet kaže, da ste bolni.“

„Povej že vendar, kaj da je z mojo boleznijo?“

„Ali se še spominjate, kdaj ste me vzeli v službo?“

„Da, da, spominjam se.“

„Ali se še spominjate, da je bila tisti dan silna vročina in da je bila cela križarska armada tako strašno žejna, da ne najdem prave primere, s katero bi se dala označiti ta žeja.“

„Ne išči primer, nego pripoveduj dalje. In pripoveduj hitro. Tam-le ob cesti vidim drevo, kjer si lahko urežem dobro palico; podvizaj se, če nečeš, da bo pela po tvojem hrbtu.“

„Dreves, kjer bi se lahko urezale palice, sem videl že mnogo, trte pa še nobene. Ko bi me s trto tepli, bi vam ne zameril, ali da me hočete tepsti z navadno kmetjsko palico, to je res žaljivo.“

„Zdaj končaj — sicer ti res nekaj dopovem, da boš pomnil.“

„Naj torej bo. Armada križarska je bila že tri dni na potu in je bila tako žejna, kakor sem jaz danes. Korakali smo po razgretem pesku in imeli grla polna prahu. Neenkrat je začelo nekaj ljudi kričati, da se vidi na obzorju jezero in za njimi so takej kričali vsi in so vsi videli to jezero. Vse so se veselile, da dobimo vode.“

Pospesili smo korake, kar smo mogli. Tudi vi, milostivi gospod in drugi vitezi ste jezdili kolikor hitro se je dalo. Čim bolj pa smo hiteli, dlje je bilo jezero od nas, dokler ni naposled nenadoma izginilo. Videli smo jezero, ki ga sploh ni bilo. Pozneje smo izvedeli, da se v puščavi večkrat kaj takega primeri.“

„Kaj pa ima to opraviti z mojo boleznijo?“

„Ne zamerite milostivi gospod. Vi imate tisto bolezen še vedno, ki smo jo imeli vsi križarji v puščavi, ko smo videli jezero in hiteli za njim, dasi je bilo to jezero samo prikazen. V sveti deželi sem spoznal mnogo vitezov, ki so bili tako bolni. Človek si na primer jako lahko domišlja, da ima v svoji domovini prijazen gradič s hladnimi kletmi, polnimi plemenitega vina, in z obširnimi štrambami, polnimi tečnih jedil. V duhu mu je to vedno pred očmi, vedno govori o tem in bi lahko celo naštel, iz koliko kamnov je sezidan ta njegov grad. Seveda se najdejo potem bedaki, ki stopijo v službo takega gospoda, ki se peljejo z njimi čez morje in jahajo z njimi cele noči po slabih cestah,

kjer si morajo potniki še pri belem dnevu polomiti vratove. Ko se potem zdani, je pa z gradičem ravno tako, kakor je bilo z jezerom v puščavi. O, taka bolezen je huda stvar in sila nevarna.“

„Veš, Luka, ko bi ti resno govoril, bi zaslužil, da te pri priči raztolčem in premikastim tako, da bi nikdar več ne mogel hoditi po svojih nogah. Danes si v veliki meri zlorabljal mojo potrpežljivost. A odpustim ti! Danes ti je vsaka nerčavost dovoljena. Ti si pač siromak in nimaš, kakor jaz, tihega osrečujočega veselja v svoji duši. Ti pač ne veš in ne pojmiš, kako radost in srečo provzroča zavest, da vidi človek po dolgih desetih letih, po hudih bojih in silnih nevarnostih svojo domovino, svoj ljubi domači kraj, svojega očeta in svojo sestro.“

„Ne, tega jaz ne pomnim. Kje sem doma, ne vem in me tudi nič ne zanima, vem pa in prisegam vam, da zapustim ta svet, gotovo čez pol ure, če kmalu ne dobim jesti in piti. Jaz že v resnici umiram žeje in lakote.“

(Dalje prih.)

lastnih nagibov ne more izvršiti. Toda v popolnem nerazumevanju svojih življenjskih koristinam dela turška vlada na vsak korak ovira, tako da je bilo že treba poseči k nasilnim sredstvom, kar je škodovalo ugledu Turčije na zunaj in na znotraj. Toda trmoglavost v Carigradu je to prisilila. Nič ni pomagalo dokazovanje, ako prepreči Turčija reformno akcijo, se bodo z druge strani oglasili z zahtevami, ki bodo imeli za posledico, da se tozadevne pokrajine odtrga-jo od Turčije. Splošno pa za reformno delo dosedaj ni nepovoljno, dasi so zapreke velike in raznovrstne. Da se vstaeke čete zatro, treba je lojalnega sodelovanja vseh sosednih dežel, do katerih so se vevale že opetovano obračale z nujnimi svarili in opomini. Zdi se, da so se v Sofiji, Atenah in Belgradu že tudi začeli zavedati svoje odgovornosti. Posebno bolgarska vlada si zadnje čase prizadeva, svoje sklepe spremeniti v dejanja. — Po tem je govoril minister o grško-romunskem konfliktu ter izjavil, da je tudi Avstrija pripravljena za posredovanje. Nadalje je govoril o srbsko-bolgarski carinski zvezi. Naglašal je, da Avstrije pri tem ni vodila nevoščljivost napram imenovanima državam; toda avstrijska vlada ni mogla privoliti, da bi se z izgovorom o političnem zblizevanju nekaj sklenilo, kar bi občutno škodovalo avstrijskim gospodarskim interesom. — Končno je omenjal maroško konferenco ter poudarjal, da je glavna zasluga Avstrije, oziroma njenega zastopnika grofa Welsersheimba, da se je dognalo sporazumljenje med Nemčijo in Francijo. Nato je minister priporočal, naj delegacija sprejme proračun njegovega ministrstva.

Anglija in Srbija.

Belgrad, 11. junija. Angleška vlada je odobrila imenovanje dose-danjega srbskega poslanika v Berolinu dr. Miličevića za londonskega poslanika. S tem je diplomatsko razmerje med Anglijo in Srbijo popolnoma urejeno.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 11. junija. Duma se gotovo odgodi dne 28. t. m. Vlada pripravlja obsežne zakone o razdelitvi državnih posestev med kmete. — Zadnje dni so aretovali osem častnikov, ki so obdolženi sokrivde pri tajni vojaški zaroti.

Varšava, 11. junija. V Bialistoku je bil policijski načelnik na ulicah ustreljen. V Siedlicah pa je bil župan smrtno ranjen. V obeh slučajih so napadalcu ušli.

Kakih 30 roparjev je v Varšavi izropalo 23 državnih žganjarn. Roparji so odnesli 14.000 rubljev. V boju z vojaštvom so roparji ustrelili enega vojaka in policijskega komisarja.

Program francoske vlade.

Pariz, 11. junija. Jutri se prebere v parlamentu vladna izjava, ki bo zahtevala v prvi vrsti nove vi-re dohodkov, da se napravi ravnotežje v proračunu. V ta namen se napove dohodninski davek, ki pa ne bo zadel toliko delavskih dohodkov, temu-č le dohodke kapitalistov. Nadalje bo napovedala demokratične reforme, med temi zavarovan-je delavcev za starost. Končno se obljubi načrt o splošnem pomiloščenju in reformi vojnih sodišč.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 11. junija. Major Freyhold je Hotentote napadel blizu Gaobe ter jih pregnal. Zmaga je bila sicer nemška, toda izgube so imeli večje kot sovražnik. Dva častnika in 11 vojakov s konji vred je obležalo na bojišču.

Vstaja v osrednji Ameriki.

London, 11. junija. Vstaši iz San Salvadorja so vdrlj preko mej Guatemale. Vladne čete so jih pre-gnale, a obenem je guatemalska vlada zaradi tega prekinila s San Salvador-jem vse diplomatske vezi ter se je bati vojne med obema republikama.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. junija.

— **Volitev jeseniškega župana in poset „Glasbene Maticе“ na Jesenicah.** Cesar ne bi bil pred krat-kim še nihče verjel, se je zgodilo. Jesenice imajo župana. V nedeljo 10. junija je bil izvoljen županom gosp. dr. Fran Kogej. Svetovalcem so izvoljeni gg.: Anton Trevn, An-ton Pongratz, Vilman Kristi-jan in slednjič krojač Čebulj kot reprezentant klerikalnih Zabukovčevih podreptnikov. Radi osebe krojača Čebulja bi se bila kmalu vsa pogajanja razbila, ker so si mislili naši možje, da bi bil vendar škandal, če bi se tak človek volil svetovalcem, ki baje od same šivankarske modrosti sliši travo rasti ter ima najzlobnejši jezik v ob-čini. Slednjič pa smo dejali: krojač Čebulj naj tri leta dokazuje javnosti, na kako nizkem duševnem stališču stoji jeseniška klerikalna klikica. Vobče pa moramo reči, da se je sedaj ugo-dilo obči želji, da imajo Jesenice iz-bornega župana ter pride občina ven-dar enkrat v redni tir. Tovarniška stranka pod vodstvom gospoda An-tona Luckmanna je pokazala pri volitvi na prav takten način, da želi sprave in miru, kar moramo pohvalno omeniti. Zabukovec pa tvori s svojo čredo še vedno „opozicijo“. Kakor nalašč nas je posetila v nedeljo tudi „Glasbena Matica“, kar je splošno ve-selo razpoloženje še povečalo. Radi volitve župana večina naših mož ni moglo osebno pozdraviti Matičarjev, ki so bili zbrani v gostilni na „Pošti“. V hotelu g. Počivavška sta pozdra-vila ljubljanske goste gg. Maitti in A. Mencinger v imenu svobodomi-selnega slovenskega delavstva. Na je-seniškem kolodvoru se je zopet enkrat po dolgem času razlegala „Hej Slo-vani“ v tiho noč. S tar em u Quer chu in njegovi „kompaniji belli“ je srce pokalo od tuge in žalosti ob navdu-šenih slovanskih glasovih. Za Jeseni-čane pa je bil lep in nepozabljiv dan.

— **Iz učiteljskih krogov.** V „Slovenskem Narodu“ štev. 126. t. l. piše neki državni uradnik: Postava glede vračunanja aktivitetnih doklad v pokojnino je sankcionirana. Mlajši uradniki so upali, da se jim sedaj iz-boljša avanzma, ker starejših kolegov aktivitetna doklada ne bo več bodrila k nadaljnemu službovanju in dalje — kdor po 39 in pol letih misli nadalje služiti, temu se ne more odpustiti, to je brezobzirnost, ker mlajšim zapira avanzma in nam in našim družinam odjeda kruh izpred ust, to je skrajno brezobzirno! Tako piše tedaj državni uradnik in kaj naj rečemo mi učitelji k temu, ko je vendar najslabše pla-čani državni uradnik mnogo na bol-jem glede dohodkov, kot najbolje plačani kranjski učitelj. Tudi mi imamo med seboj nekaj tovarišev, ki so pre-koračili že starost 70 let in nekateri od teh ima že več let 40letno defi-nitivno službovanje za seboj. Taki ljudje prav nič ne pomislijo, da bi s celo pokojnino lažje živeli kot mlad učitelj z obilo družino in z veliko manjšo plačo kot bi bila njihova pokojnina. Ne mislijo pa tudi, da vsako leto od-jedo trem tovarišem po najmanj 200 kron in kako hudo je mlademu učitelju ob novem letu, ko zaradi njihove nenasitnosti obsedi v prejšnjem pla-čilnem razredu. Deželni šolski svet pa bodri te može k nadaljnemu službo-vanju, da jim, kakor čujemo, udovcem, s popolnoma preskrbljenimi otroci, neopravičeno nakaže draginjsko do-klado, mesto da jih spodi tja, kamor spadajo — v pokoj. Ako jih pa za-radi pomanjkanja učiteljstva hoče od-držati v službovanju, nastavi naj jih izven statusa drugega učiteljstva. Ako obdrži deželna šolska oblast učitelje, katere lahko upokoji s celo po-kojnino, še nadalje v službi, prideta z novim letom le dva tovariša v prvi plačilni razred, mi bomo tudi lahko rekli, da je to skrajna brezobzirnost!

— **Spremembe v finančni službi.** Absolvirani realce Vladimir Ogorelec in absolvirani gimnazist Feliks Magolič sta imenovana za računsko praktikanta pri račun-skem oddelku tuk. fin. direkcije. Pre-meščen je evidenčni eleve Bohu-slav Kralik iz Ribnice v Ljub-

ljano z določitvijo novih merjenj in Franc Witschoe iz Ljubljane v Ribnico. Premesčeni so višji pazniki: Rudolf Kovač iz Postojne v Ljubljano, Franc Šalar iz Mengša v Kranj, Jakob Hirschmann iz Cirknice v Postojno, Peter Goloub iz Ljubljane v Postojno, Teodor Jeraj iz Črnomlja v Kočevje; pazniki: Franc Tominc iz Ljubljane v Postojno, Milko Jesih iz Kranja v Mengeš, Jakob Loboda iz Mengša v Novo mesto, Josip Hauptmann iz Novega mesta v Mengeš, Josip Zemljak iz Postojne v Cirknico, Franc Smrdur iz Kočevja v Črnomelj, Rudolf Hodšchar iz Kranja v Litijo in Luka Kunstelj iz Li-tije v Kranj.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** v prid bode kolkoval od-svoje ljubljanski mestni magistrat vse svoje uradne listine. — Velik dohodek naši družbi ob teh tisočih in tisočih slednje leto. — Na tej za našo družbo veseli zgodbi pozivljamo vse sloven-ske srenje — od prve za Ljubljano do zadnje na gorskem slemenu. Ne-ustrašeno ter požrtvovalno ter prej-koprej na to isto pot kakor Ljubljana. — Živela bela Ljubljana!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Svetčev večer** priredita zdru-žena odbora frančiškansko-šen-klavške ter šentjakobsko-tr-novske ženske podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 17. junija t. l. na vrtu „Narodnega doma“ s prijaznim sode-lovanjem gđ. Marice Komanove iz Vižmarjev, pevskega društva „Mer-kur“ in slavne „Društvene godbe“ s temur sporedom: Saljivi prizor. Ko-mični solo-nastop z deklamacijo, pet-jem in plesom. (Marica Komanova). Petje: 1. Karel Bendel: „Svoji k svo-jim“. 2. J. Aljaž: „Naša zvezda“. 3. Volarič: „Trobojnice“. — Godba: 1. Koračnica. 2. Lortzing: „Car in tesar“, ouvertura. 3. Waldeufel: „Čar siren“, valček. 4. Wagner: „Lohen-grin“, potpourri. 5. Kovačik: „Klara“, polka francoska. 6. Offenbach: „Hof-manove pripovedke“, potpourri. 7. Zajc: Predigra k operi „Zrinjski“. 8. Verdi: „Nabukodonozor“, ouvertura. 9. Ertl: „Velikomestni otroci“, valček. 10. Ku-bišta: „Slovenske pesmi“, potpourri. 11. Millöcker: „Bodi moj“, polka fran-coska. 12. Meyerbeer: „Hugenoti“, fantazija. 13. Aletter: „Rokoko“, ga-vota. 14. Kovačik: „Glasbene slike“, potpourri. 15. Eysler: „Poljub ni greh“, pesem za krilovko. 16. Voit: „Sankanje“, polka hitra. Začetek ob šestih zvečer, vstopnina 20 kr. Pre-plaćila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi najvljudneje vabita združena odbora.

— **Dr. Schweitzer išče milijone.** V začetku meseca marca t. l. je pobral „Domoljub“ v nekem ameriškem časniku notico, da je umrl nekje v Ameriki neki Jos. Schuster, ki se je pred mnogimi leti preselil iz St. Hipolita v Ameriko. Zapustil je štiri milijone, a nič dedičev. Kmalu so se oglasili iz Spodnje Štajerske revni ljudje ki so trdili, da je njihov stric Jos. Šuster svoječasno neznano kam izginil, in da je mogoče, da je to umrli milijonar. Potemtakem bi bili dediči za zapuščeno milijone tu-ka, a sedaj je nastala druga majna zapreka: nihče ni vedel, kje je bival in umrl Šuster in kje so milijoni, ako so sploh kedaj eksistirali še druge kakor med uredništvom ameriškega klerikalnega časnika „Nova Domo-vina“ in „Domoljuba“. „Domoljubovo“ uredništvo, h kateremu so se zatekli upapolni sorodniki, je brž izročilo celo zadevo dr. Schweitzerju, češ, tukaj se bo dalo brez zgovornosti in truda lepo zaslužiti. In dr. Schweitzer je brž pisal uredništvu „Nove Domo-vine“ v Cleveland, kje so Šusterjevi milijoni. Urednike pri „Novi Domo-vini“ je spravil v hudo zadrego, ker niso vedeli, od kod so zajeli usodno vest. In sedaj prinaša imenovani list že cela dva meseca v vsaki številki obupno dr. Schweitzerjevo pismo, kje je Šusterjev dom, kje so njegovi milijoni. Nestrpno pričakujejo odgo-vora zapeljani sorodniki in še nestrp-neje — dr. Schweitzer.

— **Člani markacijskega od-seka** „Slov. plan. društva“ se opo-zarjajo, da bo prihodnja seja mesto v četrtek 14. t. m. v petek 15. t. m. ob 8 uri zvečer v areni „Narodnega doma“.

— **„Slov. plan. društvo“** na-znanja svojim članom in prijateljem pianinstva, da se odpre „Aljažev dom“ v Vratih dne 29. t. m. t. j. na pra-znik Sv. Petra in Pavla in bo od tega dne dalje z vsem potrebnim preskrb-ljen.

— **Draginja mesa v Ljubljani.** Mesarica Katarina Zan-Porenta začne jutri zjutraj na Vodnikovem trgu prodajati meso po nižjih cenah, kakor se dobi pri drugih mesarjih. Pri njej bo veljalo meso prve vrste

68 kr., druge vrste 60 kr. in tretje vrste 54 kr. — Pri drugih mesarjih velja meso prve vrste 78 kr., druge vrste 68 kr. in tretje vrste 60 kr.

— **Glas iz Spodnje Šiške.** V predzadnji številki „Slovenskega Na-roda“ čitamo, da namerava šišenski „Sokol“ 1. julija v svrhu razvijta za-stave prirediti ljudsko veselico na travniku na vasi. Ob tej priliki si ta-ko reproduciramo v mislih za slavnost primerno in ipeo lego dotičnega mesta, kar pa nas nikakor ne ovira, ne da bi sokolskemu društvu, oziroma izvršujočemu slavnostnemu odseku, toplo priporočali, naj si ogleda tudi travnika okolice in čezenj vodečo cesto, ob kateri se nahaja več lepih modernih hiš in poleg teh „majhna kajžica“, ki služi stranišču. Slednje stoji kakor rečeno tik ceste na javnem prostoru ter popolnoma odprto, tako, da se razširja smrad, posebno ob vro-čih dneh, daleč naokrog po celem travniku, kakor tudi po njega bližini — Reininghausovem vrtu itd. V oko-lici stanujoči že nekaj tednov sem potrpelju prenašam strupeni smrad, mijazme, tuberkelne, bacile itd. tvo-rečih fekalij s tolažitvijo, da je „hi-šica“ le provizorična, a nje sestava in dejstvo, da novo stavbišče baje nima za to potrebne prostora, do-kazuje, da je določena definitivnosti — torej tudi sokolski veselici. Opo-zarjamo na to slavnostni odsek; ob-enem pa opominjamo g. posestnika bližnjega stavbišča, eventualno skla-dišča, naj najnujnejše, če ne z ozirom na nas v okolici stanujoči, pa po po-stavno zdravstvenih predpisih ali od-strani prizmo ali izkoplje jamo, ki se mora dobro in popolno pokriti, da bo zadoščala zdravstvenim ozirom, sicer se bomo pritožili na županstvo, od-nosno na okrajno glavarstvo. Nave-deni slučaj pove, da imajo Šiškarji pač malo pojma o zdravstvenih rečeh. Da se nekateri za zdravje ne brigajo preveč, podpira tudi dejstvo, da niso nekateri vodnjaki že več — tudi de-set — dvajset let osnaženi, tako da najdemo v njih poginjene živali in vsakovrstno golazen, gotovo pa več blata in gnoja, kot čiste vode, kar ne povzroča posebno dobre „vijolične vonjave“. Tu je pač dolžnost sanitetne oblasti, oziroma občine, da zaukaže ali preži na to, da se bodo čistile ci-sterne n. pr. vsako tretje leto, kakor je to v Gradcu predpisano, kjer ma-gistrat sam vse poskrbi, če se upira hišni posestnik takemu povelju. Torej občinski svetniki v Šiški a la Lav-renčič, Pogačnik e tutti quanti, po-drežite gospoda župana, da bo — ker že ne mara za šolo — vsaj za zdravje svojih „podložnih“ skrbel! Dixi.

K....k.

Slovesna otvoritev mlekarne na Svetju pri Medvodah.

V nedeljo je bila ta mlekarica, ki je ena najmodernejših na Kranjskem, slovesno otvorjena. Udeležilo se je okrog 200 gospodarjev, gospodinj in takih poslov, ki imajo opraviti z molzno in drugo živino. Na mestu je bilo tedaj jako poučno preda-vanje gospoda mlekarkega nadzornika Legvarta. Pazno so sledili poslušalci temeljitemu pouku, kako naj ravnaajo z živino pri molži, pri krmljenju, pri nastiljanju. Opozar-jal je, naj dobrih krav molznic ne oddajajo proč, naj imajo hleve in ži-vino snažne itd. Gospod Legvart je za svoj reziboren, in še posebno poudarjamo, svoj poljuden govor žel splošno pohvalo in je bil povabljen, naj bi o priliki še zopet prišel pre-davati. Po predavanju so začeli iti mlekarji stroji, katerih zanimivo ob-delovanje mleka so ljudje opazovali z veseljem. Lastnik mlekarne gospod Milan Ivančič je potem izplačal za mleko vsem odjemalcem mleka. Prejeli so skupno vsi nad 3000 kron za en sam mesec. Z ustanovitvijo te mlekarne se je odprl nov vir dohod-kov gospodarjem medvoške okolice. In komu gre zahvala za to? V prvi vrsti gosp. Legvartu, ki je takorekoč vpeljal stvar in potem gospodu žu-pniku Breetu in g. Fr. Jarcu v Medvodah, ki sta ljudi za to misel navdušila. Da pa ni ostala mlekarica samo na papirju, je odpomogel gosp. Ivančič, ki je na svoje stroške opre-mil mlekarjo z najmodernejšimi stroji. Tako napredujemo vkljub temu, da so nam nekateri nastavljali cokljo pod voz napredka. Toda vse to ne zadrži napredka, ki se povsod vidno kaže.

— **Učiteljsko društvo za šol-ski okraj Novo mesto** zboruje dne 23. t. m. o priliki okrajne učiteljske konference v Trebnjem. Postavil se bode ta dan pokojnemu tovarišu g. Alojziju Jerše-tu, bivšem nadučitelju v Trebnjem, na grobni spomenik ter bode v ta namen ob 7. uri zjutraj sv. maša zadušnica in potem odkritje na pokopališču. Ostalo zborovanje po običajnem vspredu ob 3. uri popo-ludne.

— **Eden najstarejših veteranov kranjskega pešpolka št. 17** je 88 let stari Florijan Kotar v Kandiji pri Novem mestu. Služil je cesarja 12 let, 1 mesec in 22 dni ter dobil 10. novembra 1852. leta „Abschied“.

Mož je vzlic svoji starosti še tako trden, da drva žaga in si z delom služi kruh.

— **Nova tiskarna.** V Krškem se ustanovi zadržna tiskarna. Občni zbor bo dne 25. t. m.

— **Nov slovenski list.** V Bre-žicah bo začel izhajati jeseni lokalni tednik s strogo narodno-radikalnim programom in geslom „Svoji k svo-jim!“ Imenoval se bo „Posavska Straža“.

— **Umrl** je v Rušah tovarnar Vincenc J. Woschnagg.

— **Pod ključ so djali** Franca Schütza pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, ker je na sumu, da je zažgal gospodarska poslopja. Schütz je stra-šten „Štajerčev“ pristaša.

— **V pokoj je šel** višji revident pri državni železnici v Beljaku, Gu-stav Vidic.

— **Samomor.** V Malnici na Ko-roškem se je utopil v potoku želez-niški delavec Janez Saletič, doma iz Sedla pri Tolminu.

— **Veliko narodno slavlje v Tolminu** bo dne 8. septembra. „Na-rodna čitalnica“ blagoslovi in razvije svojo zastavo ter obhaja 45letnico svojega obstanka; „Rokodelsko bralno društvo“ blagoslovi in razvije svojo zastavo ter obhaja 25letnico svojega obstanka; „Prostovoljno gasilno dru-štvo“ blagoslovi in otvori gasilni dom. Na slavnost so vabljeni vsa slovenska društva, ki naj do 15. avgusta nazna-nijo število udeležnikov. Ker bo tedaj že tekla nova železnica v Trst, bo vsem društvom prav lahko se udele-žiti te slavnosti.

— **„Tržaško podporno in bralno društvo v Trstu“** bo letos slavilo svojo petindvajsetletnico. Slavnost bo v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu dne 15. avgusta. Vsa društva, ki se udeleže slavnosti, naj se oglase do 15. julija pri vodstvu tega društva v Trstu, ulica Stadion št. 19.

— **Slaba vest.** V Trstu je šel po ulici s prazno vrečo na hrbtu Anton Krešič. Ko je zagledal redarja, je stekel, redar pa za njim. Redarju se je kmalu posrečilo prijeti Krešiča. Ta je pa vrgel od sebe vrečko, ka-tero je redar pobral in na kateri je bilo napisano ime Trampuš. Ker je bilo pred par dnevi pokradena pri trvdki Trampuš večja množina čebule, sodijo za gotovo, da jo je odnesel Krešič, zato so ga spravili na varno.

— **Izpit** sta položila meseca maja t. l. pred c. kr. izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Kopru za italijanske ljudske šole gg.: Fran-čišek Fonda, učitelj v Rojanu, in Emil Pakiž, nadučitelj v Sv. Križu poleg Trsta. — Ta poslednji je iz-prašan razum iz navedenega jezika tudi za slovenske, srbo-hrvatske in nemške ljudske šole.

— **Motovunske državne go-zdove** namerava odkupiti istrski de-želni odbor za deželo ter na ta način izvesti melioracijo ondotne doline (Kvieto). Deželni odbor je že pred-ložil tozadevno ponudbo poljedelskemu ministrstvu.

— **Živinski ljudje.** Pri Sv. Ka-tarin pri Pičanu so bili trije sosedje nevoščljivi 35letnemu kmetu Josipu Aničiču, ker je prodajal svoje pri-delke v Pulju bolje kot oni. V Pičanu so ga popolnoma upijani, potem ga pa vlekli k Sv. Katarini, ga vrgli v. svinjsko korito ter ga tako dolgo suvali z gnojnimi vilami, da ni bil več človeškemu bitju podoben.

— **Morskega psa,** dolgega nad 5 metrov, ki so ga nedavno ulovili blizu otoka Čresa, je podaril kapitan Morin, poveljnik parnika „Quarnero“, tržaškemu naravoslovnemu muzeju.

— **Fran Selak** †. V soboto je umrl po dolgi in mučni bolezni v Zagrebu književnik in častnik Fran Selak. Pokojnik je bil rojen na Re-čici v Gornji Savinjski dolini l. 1847. Po dovršenih srednješolskih naukih v Celju je odšel na Dunaj, kjer se je vpisal na modroslovni fakulteti. Po končanih modroslovnih študijah je vstopil v službo kot suplent na neki gimnaziji. Toda profesura mu ni ugajala, zato je izstopil iz službe in se popolnoma posvetil literaturi in žurnalistiki. Pokojnik je bil izredno izobražen mož s širokim duševnim obzorjem. Poleg slovensčine in hrvaščine vešč vseh slovanskih in dru-gih modernih jezikov, je bil temeljit poznavatelj sodobne literature. Dasi je stalno živel v Hrvatski, ki mu je postala druga domovina, katero je ljubil kakor rodni sin, vendar se je živo zanimal za dogodke doma na Slovenskem, zlasti pa je posvečal naj-več pozornost naši domači literaturi in njenemu razvoju. Njegovi eseji in feljtoni o slovenski književnosti in posamnih slovenskih literatih v praški „Politiki“, v „Agramer Tagblattu“, „Bosnische Post“, „Sarajever Nach-richten“ in drugih listih so bili pi-sani v sijajnem feljtonskem slogu in z globokim znanjem, da so vzbujali vse povsodi splošno pozornost in zanimanje. In ako so se začeli v zadnjem času zanimati za slo-vensko književnost Hrvati, Čehi in drugi Slovani, je k temu mnogo pri-pomogel pokojni Selak. Med sloven-

imi pesniki sta bila njegova miljenca Gregorčič in Aškerc, o katerih je pisal v nemškem jeziku celo vrsto prasnih feljtonov in katerih najlepše pesmi je podal v dovršenih prevodih. Dasi je Fran Selak le malo pisal slovenski, vendar si je pridobil izrednih zaslug za našo književnost, ker je s spretnim svojim peresom posredoval, da so se tudi krogi izven slovenske domovine jeli upoznati z našo literaturo in po zaslugi ceniti naše delavce na književnem polju. Pokojnik je bil plemenita duša, navdušen Slovenec in velik Slovan. Dasi je moral mnogo pretrpeti in ni bila njegova usoda baš najugodnejša, vendar ni nikdar klomil duhom, marveč si je v vseh položajih ohranil veselo naravo in zdrav humor. Selak je bil stalen sotrudenik „Agramer Tagblatta“ in dopisnik raznih drugih listov. V Zagrebu je živel z malimi presledki skoro 25 let in je zlasti v zadnjih letih čisto naglašal, da si ne želi ničesar drugega, kakor da bi v Zagrebu, ki mu je tako zelo prirastel k srcu, tudi zatisnil svoje oči. Ta želja se mu je izpolnila. Bodi mu lahka bratska zemlja hrvatska!

— **Požar v kemičnem laboratoriju v Zagrebu.** V nedeljo zvečer se je užgal v kemičnem laboratoriju v Zagrebu fosfor, vsled česar je nastal velik ogenj, katerega so pa v kratkem pogasili. Škode ni posebno velike.

— **Pazite na otroke!** V Zagrebu je padla 2letna hči delavke Dragoslave Bartonik s hodnika prvega nadstropja, da si je pri padcu zlomila nogo in se tudi drugače precej pobila.

— **Izredno zanimive** so plastične umetnosti na Dunaju, v Berlinu, Petrogradu, Rimu, Florenci, Parizu in Londonu, ki se vidijo ta teden v panorami-kosmorami pod Narodno kavarno. Opazujemo vse, ki se zanimajo za to umetnost, da si ogledajo to razstavo, zlasti ker so slike izborne. Razstavljene so največji umotvori sveta. Pogledati smemo tudi v Vatikan, kjer vidimo, da rimske papeži niso bili vselej tako ozkosrčni in zelotski kot naši „Slovenčevci“, ki občutijo greh, če le vidijo kake razgaljene prsi. Podjetništvo panorame-kosmorame je z razstavo tateenske serije pokazalo, da ume ceniti pravo umetnost in da svojim mnogostevilnim posestnikom nudi najpopolnejšo umetniško dovršenost. — Prihodnji teden Postojnska jama in okolica.

— **Tepež.** Danes ponoči je v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah neki gost razbil električno žarnico, ki jo je tudi plačal. Med tem je nastal med drugimi gosti prepir, ki se je končal s tepežem. Pri tem sta bila dva pretepača lahko telesno poškodovana. Konec tepeža je napravila policija s tem, da je šest vročkrvnih dejala pod ključ.

— **Na kožo Salezijancev v Rakovniku in Turinu** pobira po mestu neki neznanec milodarov, ne da bi bil pooblaščen in da bi imel v to potrebno oblastveno dovoljenje. Neznavec je okoli 26 let star, velik, ima majhne, rjave brke, nosi svetlo obleko in slamnik. Kamor bi se še prikazal, naj ga naznanijo policiji.

— **Nesreča na železnici.** Danes ponoči je v Trbovljah zmečkal vlak levo roko sprevodniku Srečku Wisiaku, ki so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Wisiak je oče peterih otrok.

— **Na tla je podrl predvčerajšnjim na Dunajski cesti s kolesom zidar Gabrijel Stepančič** delavko Ano Primožičevo ter jo lahko telesno poškodoval.

— **Vojaske suknji se je hotel odtegniti** Ivan Filipčič iz Bosiljevega in jo hotel popihati v Ameriko, a ga je še pravčasno zasačil na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Kržan in ga odvedel v zapor.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj so se odpeljali z južnega kolodvora v Ameriko 4 Slovenci in 1 Hrvat. 1 Hrvatov je šlo na Prusko, 16 Slovencev pa v Beljak. — Predvčerajšnjim je šlo v Ameriko 5 Hrvatov in 2 Slovence, nazaj pa je prišlo 70 Slovencev in Hrvatov. V Hrb je šlo 25, na Tirolsko 40, v Inomost pa 30 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 90, v Budimpešto 40, v Kočevje pa 2 zidarja.

— **Izgubila** je neka dama črne rožene uhane, vredne 10 K.

— **Jugoslovanske vesti.** „Slovenski Jug“ v Belgradu za časa počitnic ne bo izhajal. Prihodnja številka izide šele 13. avgusta t. l. V tem času se bodo izvršile pri listu velike spremembe. V bodoče bo list izhajal brez inseratov in bo imel vsak mesec ilustrirano književno prilogo, urejevano v jugoslovanskem duhu. Obenem bo redakcija jela izdajati politično korespondenco na francoskem jeziku; tudi ta bo urejavana v jugoslovanskem smislu.

— **Skorajšnji konec novega kurza na Hrvatskem?** Novosadska „Zastava“ poroča, da so se v Nuštru sestali na tajno posvetovanje grof Khuen-Hedervary, bivši podban Chavrak in dr. Tomašić. 4 ozirom na

to vest se širi govorica, da bo novi kurz na Hrvatskem trajal samo tri mesece, nato se bo pa nekaj zgodilo, nakar ni nikdo na Hrvatskem pripravljeno. Ne verjamemo, da bi bila ta govorica resnična, a vsekakor bi bilo umestno, da bi hrvatsko-srbska opozicija bila čuječa, zakaj to je gotovo, da trojica Khuen, Tomašić in Chavrak niso kuhali ničesar dobrega.

— **Spomenik bolgarskemu pesniku Botevu.** V Sofiji se je osnoval odbor, ki si je nadel nalogo, nabirati prispevke, da se postavi dostojen spomenik slavnemu pesniku in boritelju za svobodo Kristu Botevu. Predsednik tega odbora je M. Javorov, odborniki pa M. P. Genadijev, Elin-Pelin in Bojinov.

— **Slavnostni dnevi v Sofiji.** Priprave za II. jugoslov. umet. razstavo, ki se otvori 28. avgusta t. l. (ne 26. avgusta, kakor je bilo včeraj pomotoma tiskano), so v polnem tiru. Knežev manež, kjer se priredi razstava, je že izprazen in arhitekti so že na delu, da primerno uredijo in priredijo prostore za razstavo. Vsaka narodnost bo imela svoj oddelek, a določilo se je z ozirom na omejeni prostor, da noben umetnik ne sme razstaviti več nego 5 slik enega žanra.

Vse priprave za razstavo bodo najkasneje do 23. avgusta gotove. Med pripravljalnim odborom in med srbskimi umetniki so se v zadnjem času pojavila neka nesoglasja, da se je bilo bati konflikta, ki bi lahko onemogočil razstavo. Da se odstranijo vsa nesporazumjenja, je odposlal pripravljalni odbor svojega člana A. Protiča v Belgrad z nalogo, da poravnata nastale difference. To se mu je posrečilo in s tem je tudi osigurana razstava ter zagotovljeno, da se je udeležijo vsi jugoslovanski umetniki.

Dva dni pred otvoritvijo razstave namreč 26. avgusta je sklican, kakor smo že javili, kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev. Ta kongres bo trajal dva dni 26. in 27. avgusta. Dnevni red kongresa še ni natančno določen, glavna točka sporeda pa bo vsekakor vprašanje o ustanovitvi „Zveze jugoslovanskih književnikov in časnikarjev.“ Takisto bodo na dnevnem redu referati o književnosti in časopisu posamičnih jugoslovanskih narodov. „Društvo na blgarskij publicisti“ je izvolilo poseben odsek, ki bo končno redigiral pravila „Zveze“. V tem odseku so predsednik „Društva“ St. Bobčev, dr. Vazov, K. Popov in M. Herbst. Poleg teh dveh prirediteljev namerava bolgarska omladina istočasno sklicati tudi II. jugoslovanski dijaški kongres. Na tem kongresu se bo razpravljalo o sedanjem kulturnem, gospodarskem in političnem položaju posamičnih jugoslovanskih narodov, zlasti pa o delovanju dijaštva za kulturno edinstvo vseh Jugoslovancev. Tudi „Srbsko profesorsko društvo“ je sklenilo, da v istem času vrne poset svojim bolgarskim kolegom in pohiti skupno z umetniki, književniki in časnikarji v Sofijo. Želeli bi bilo, da se srbskim profesorjem pridružijo tudi slovenski in hrvatski profesorji. „Tako bodo imeli bratje Bolgari v drugi polovici meseca avgusta v svoji prestolnici zbrane predstavitelje jugoslovanske prosvete in kulture. Zopet napočijo veliki jugoslovanski dnevi, ko bo jugoslovanski genij položil oljko na glavo Jugoslovancev; zopet bodo vihrale združene naše štiri zastave in pod njimi bodo stali v čvrsti vrstah drug poleg drugega Jugoslovani in se objemali, kakor brat brata. Po sofijskih ulicah se bo razlegala jugoslovanska pesem in odmevala širom Balkana! Naprej, Jugoslovani, naša je zmaga!“

— **„Ljubljanski društvena godba“** priredi jutri zvečer v restavracijskih prostorih hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Kvartet ljubljanskih šramljcev** koncertuje jutri zvečer v meščanskem hotelu „Lloyd“. Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

— **Najnovejše novice.** Odmevi madridskega atentata — ali nemška kolegialnost. Španska policija je aretovala v Bilbau poročevalca za „Insbrucker Nachrichten“ dr. Oskarja Buchnerja, ker ga je ovadil poročevalec „Neue Freie Presse“, da se je najbrže udeležil atentata na kralja. Šele po posredovanju avstrijskega vojnega ministrstva so dr. Buchnerja, ki je rezervni častnik, izpustili.

— **Nov svetnik.** Papež je proglasil v navzočnosti 6000 povabljenih vernikov v cerkvi sv. Petra Bonaventuro Barcelonskega za svetnika.

— **Dva močna potresna sunka** so občutili dne 10. t. m. po Kalabriji.

— **Pri ponarejalcu denarja** Lieblu je zdravnik našel kroglice kokaina, ki so povzročili krče, vsled česar se je morala že tolikokrat ob-

ravnava prekiniti. Tudi je imel žepno ruto napolnjeno z omotljivimi substancami.

— **Rodbinska drama.** V Toplicah (Češko) je 28letna kočijaževa žena Tereza Vrana zadavila svoje tri otroke po 2, 7 in 11 let stare, nato pa se obesila.

— **Dinamit se je razletel** v Sancarstru (Pensilvanija) ter razrušil celo tovarno. 16 oseb je bilo ubitih.

— **Neodvisen otok.** Otok Lundy v irskem morju ne priznava ne kralja ne parlamenta ter tudi ne plačuje davkov. V prejšnjem stoletju je kupil otok pesnik Aubrey de Vere samo zato, da se je lahko umaknil na otok, kadar ga je angleška vlada preganjala zaradi njegove irske agitacije. Sicer pa je tudi kupil otok tako poceni, da si je stroške povrnil s samimi kuncii, ki jih je streljal na otoku.

Leta 1834 je kupila otok neka rod-bina Heaven, a zadnji član te rodbine I. duhovnik Heaven, namerava prihodno jesen otok prodati na javni dražbi. Otok ima 25 prebivalcev, ki se pečajo menda z živinorejo, ker so pri zadnjem štetju našli 150 govedi in 500 ovac.

— **Mestna hiša zarubljena.** Mestna občina Clay Cross pri Chesterfieldu je tako zadolžena, da ni mogla nekemu podjetniku izplačati 1400 funtov štrl. za kanalizacijo. Podjetnik je obično tožil ter tudi dobil dovoljenje za ružbe mestne hiše. Do svojih stroškov pa najbrže tudi tem potom ne bo prišel, ker je mestna hiša popolnoma obložena s hipotekami.

— **Prepir za operacijo.** V Omahi (Nebraska) so zaprli gospodično Mac Thomas, ki je priznala, da je ukradla 800 K vreden dijamant. Preiskali so jo z Röntgenovimi žarki ter videli dijamant blizu slepega črevesa. Nastalo je vnetje, da je življenje deklice v nevarnosti, ako se ne izvrši operacija. Operacijo pa deklica odločno odklanja, dočim jo okradeni draguljar zahteva, da dobi svoj dijamant. Sedaj je razsodilo sodišče, da je operacija brez bolnikovega privoljenja nedopustna.

— **Koliko velja govorjenje v parlamentu?** Neki belgijski statistik je izračunal, koliko velja govorjenje v parlamentu. Po njegovih računih velja v Belgiji vsaka ura parlamentarne seje 7286 frankov, vsaka minuta 121 frankov in vsaka sekunda 2 franka. Potemtakem veljajo predsednikove besede pri otvoritvi zasedanja: „Gospoda moja, seja je otvorena!“ približno 5 frankov. Smeh v parlamentu velja do 60 frankov, pritrjevanje po celi zbornici 40 do 60 frankov. Pritrjevanje vladne stranke koncem ministrovega govora je veljalo v enem slučaju natančno zračuneno po sekundah 65 frankov 65 centimov. Seja treh ur, v katerih so govorili trije neznaatni govorniki o neki brezpomembni stvari, je veljala za državno, oziroma za davkoplačevalce 23.679 frankov. V Avstriji so govorili v parlamentu ravno tako dragi.

— **Kozli iz sodne dvorane.** Neki bruseljski časopis je zbral posebno lepe govorniške cvetke iz sodnih razprav: „Moje nasprotje še vedno jezdi po svojem travniku, jaz pa stojim slej kot prej na svojem kontraktu in ob sedim na njem.“ — „Ni vselej gentlemano se sramovati svojih starišev; človek si navadno pač ne more izbrati sam svojega očeta.“ — „Hič je bila sama doma s svojim očetom, ki je bil vedno odsoten.“ — „Pismo, ki ga imam tu, ima skoraj važnost za pisanega.“ — „Treba je naglašati, da je vdova že par dni pred svojim možem umrla.“ — „Človek, ki si poišče odvjetnika, ni da bi moral biti vselej zločinec; imamo odvjetnike, ki občujejo tudi z dostojnimi ljudmi.“ — Pri slovesu mu je še stisnil roko rekoč: „Na svidenje, ljubi prijatelj, nikoli se ne vidiva več.“ — V trenutku svoje smrti je bilo pokojniku po zdravniških izjavah živeti le še par dni.“ — „Sodni zdravnik je bil hipoma poklican k preiskovalnemu sodniku, da konstatuje pri njem zblaznelost.“ — „Cisto dobro vam je znano, da na naših pokopališčih ne pokopljejo nobenega mrtvega, ako ne more pokazati mrtvaškega lista. Živih sploh ne pokopavajo; s tem se zruši državni pravdnik in vse, kar je tukaj povedal.“

— **Pogoj za dobro spanje** je razen zračne spalnice in rane, lahke večerje še tudi naslednje: pij veliko vode in dihaj mnogo čistega zraka. Okna ni treba popolnoma zastirati, temu je bolje, se navaditi na svetlobo. Neumno se je bati nočnega zraka, ki je v zaprtih in zatemnelih sobah, je vsekakor mnogo škodljivejši kot zrak od zunaj.

— **Operacija slepega črevesa.** V seji pariške medicinske akademije je povedal sloveči kirurg profesor Dieulfof, da se izvrši mnogo operacij slepiča, ko niti ni vnetja slepiča, temuč le bolezen „typhlocolitis“, ki je zelo slična vnetju slepiča. Seveda se s tako operacijo bolezen typhlocolitis ne odpravi, zato je priporočal natančno diagnozo, preden se operira.

— **Klerikalizem pojemlje tudi v Belgiji.** Pri zadnjih državnih volitvah so doživeli klerikalci v Belgiji občuten poraz, sploh se vidi, kako propada klerikalizem v Belgiji ter zmagujejo nad njim svobodomiselniki. Leta 1902. so imeli klerikalci večine 26, leta 1904. so že izgubili 6 mandatov, imeli so večine 20; letos so zepet padli, in sicer za 8 mandatov, torej imajo večine le še 12. V teku 4 let se podere ta večina brez dvoma na nič.

— **Čudna povest.** V občini Schaffhausen na Bavarskem je pred 26 leti izginila žena Widmeier. Poprej je bila opetovano „zamačnjena“ ter je pro-rokovala tako čudne stvari, da so romali ljudje od daleč k njej, a duhovniki so s prižnici svarili vernike pred vedeževalko. Dne 20. januarja 1880 pa je hipoma izginila. Raznesla se je vest, da jo je hudič s štirimi črnimi konji odpeljal. Čudno pa je, da se oblasti niso prav nič brigale za govorico. Nedavno pa je naznanila sodišču pokojne hči, da leži mati že 26 let pokopana na vrtu za hišo. Umrli je hipno naravne smrti, a oče, ki je mislil, da je le zamaknjena, jo je položil v zofo na kateri je potem hči spala, ki pa trdi, da ni nikar občutila najmanjšega mrtvaškega duha. Pozneje je mož pač uvidel, da je žena res mrtva, a tega si ni upal naznaniti. In tako so imeli ženo celo leto v zofi ter se je truplo posušilo v mumijo. Nato so jo imeli več let v neki čumnat, in šele po očetovi smrti sta hčeri dali skozi kuhinjsko okno popolnoma zrušeno truplo bratu na vrt, da ga je zakopal. Sodna komisija je res našla okostnjak na dotičnem mest 20 cm. pod zemljo.

— **Atentati v zadnjih 50 letih.**

Umorjeni so bili: Karel III., vojvoda iz Parme — umoril ga je sedlar Antonio Carra l. 1854.; knez črnogorski Danilo — umoril ga je njegov podložnik Kadić l. 1860.; Abraham Lincoln, predsednik Zedinjenih držav — umoril ga je igralec Booth l. 1865.; srbski knez Mihael (1868); ruski car Aleksander II. (1881); predsednik Zedinjenih držav Garfield (1881); predsednik Francije Carnot (umoril ga je Italijan Cesario l. 1894.); perzijski šah Nazr ed Din (umoril ga je verski fanatik Moloh Rezah l. 1896.); predsednik republik Urugvaj, Iriarie Borda (umoril ga je Arredondo l. 1897.); cesarica Elizabeta (umoril jo je Italijan Lucheni l. 1898.; Ulysses Heu-reux, predsednik republike Dominike (umoril ga je Caceres l. 1899.); italijanski kralj Humbert (umoril ga je Bresci l. 1901.); predsednik Zedinjenih držav M. Kinley (umoril ga je Czolgocz leta 1901.). Preprečili so se sledeči atentati: 1852 atentat na špansko kraljico Izabelo II.; 1855 atentat na Napoleona III.; 1856 atentat na siciljanskega kralja Ferdinanda II.; 1858 atentat z bombo na Napoleona III.; 1867 atentat na ruskega carja Aleksandra II. v Parizu; 1878 atentat na cesarja Viljema I.; 1878 atentat na španskega kralja Alfonza XII.; 1882 atentat na angleško kraljico Viktorijo; 1882 Oberdankov atentat na avstrijskega cesarja; 1898 Kardi-cijev atentat na grškega kralja; 1905 atentat v Parizu na španskega kralja Alfonza XIII.

— **Izobčenje iz cerkve.** V Simbachu pri Landshutu so izobčili iz cerkve neko dekle, ker ima 12 nezakonskih otrok. Po javnem razglasenju izobčenja so verniki molili zanjo. Koliko farjev bi pa bilo izobčenih, če bi se vedelo za vse njihove otroke?

Telefonska in urzjovalna poročila.

Dunaj 12. junija. Poslanska zbornica nadaljuje v današnji seji razpravo o obrtni reformi. Trgovinski minister dr. Fort je obširno pojasnil vladno stališče glede ref rme

Dunaj 12. junija. K nem da našnje seje poslanske zbornice hočejo Vsenemci vložiti interpelacijo glede cesarjeve izjave o volilni reformi, ki jo je cesar izrekel proti dr. Kramarju pri sprejemu delegacije.

Dunaj 12. junija. Ošek za volilno reformo ima danes sejo in začne v tej seji s specijalno debato. Razpravljalo se bo o vsaki kronovini posebe. Najprej pride na vrsto Dalmacija.

Dunaj 12. junija. Danes so imeli načelniki klubov posvetovanje glede nadaljnega delovanja parlamenta. Sklenili so, naj ima zbornica vsak dan sejo, izvzemši nedelje in praznike, in naj ima odsek za volilno reformo vsak večer sejo. Glede budgetnega provizorija niso načelniki ničesar sklenili, pač pa je prišlo do jako ostro kontro-

verze med Nemci in ministrskim predsednikom Beckom ter dr. Kramarjem, ker so Nemci ugovarjali, da bi se vladna predloga zastran podržavljenja severne železnice kratkim potom odkazala odseku.

Dunaj 12. junija. V današnji seji obč. sveta je župan Lueger obžaloval in obsojal demonstracijo proti Ogrski Rekel je, da ta demonstracija ni imela politične osti, ker niso ljudje vedeli, da ima ogrska delegacija svoje seje v ogrskem ministrstvu in ker niso vedeli, da ima v nedeľjo sejo.

Belgrad 12. junija. Bolgarski listi naznanjajo, da odpotuje knez Ferdinand za nekaj časa v inozemstvo in da pri ti priliki obišče kralja Petra v Belgradu

Pariz 12. junija. Danes je prišla v javnost senzacionalna nad vse vesela vest Svetovnoslavni Pasteurjev zavod razglša uradoma, da se mu je po dolgoletnih poskušnjah posrečilo iznajti sredstvo za imuniziranje telet proti tuberkulozi. To sredstvo se je popolnoma obneslo in zavod upa, da se mu sedaj posreči tudi imuniziranje otrok proti tuberkulozi.

Izvestja deželne zveze za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem.

Pisarna v Ljubljani hotel Lloyd. Zadnjič smo objavili poziv na imetnike stanovanj za tujce, naj pri-glasijo pri zvezi svoja stanovanja, da uredimo kataster stanovanj, ki so na razpolago tujcem na Kranjskem. Veliko se jih je odzvalo, toda ne v toliki meri, kakor smo pričakovali. Zato ponavljamo danes še enkrat svojo prošnjo s pripombo, da imajo le dotični korist od tega, ki imajo stanovanja; zveza posreduje brezplačno. Obenem naznanjamo onim rodbinam in posameznikom, zlasti Ljubljancem, ki preživijo nekaj tednov na deželi, naj se zgledajo pri nas glede stanovanja in kraja. Postregli jim bomo prav radi s stanovanji, ki so se nam prijavila ter z imetniki letih brezplačno posredovali. Istotako imamo tudi za one na deželi, ki preživijo počitnice v Ljubljani, nekaj ugodnih stanovanj na razpolago. — Upravni odsek osrednjega odbora naše zveze je prišel do zaključka, da bi za privabitev tujcev v posameznih krajih najbolj uspešno delovalo tozadnevna društva. Zato je sestavil vzorna pravila, jih dal pregledati pri vladi ter jih razpošlje te dni zaupnikom s prošnjo, naj delujejo na to vsak v svojem okolišu, da se čimprej ustanove društva za povzdigo tujskega prometa po naši domovini, kajti ta panoga našega narodnega gospodarstva, ki se je dosedaj pri nas docela zanemarjala, lahko postane bogat vir vedno rastočih dohodkov. Nadejamo se, da se bo de na vsestransko krepko podpiralo v tem oziru, kar je le v interesu posameznikov kakor tudi dotičnih krajev. Upravni odsek osrednjega odbora je sklenil, da hoče brezplačno storiti vse korake, ter vložiti prošnje za potrjenje pravil v vsakem posameznem slučaju, ako se dotični čimtelji zgledajo pri „Zvezi“ ter nam naznanijo osnovalni odbor. Ako v kak kraj nismo poslali pravil in če je tam potreba za ustanovitev takega društva, je deželna zveza za tujski promet rada pripravljena s pomočjo krajevnih faktorjev ustanoviti društvo za privabitev tujcev. Obenem naznanjamo, da so v naši pisarni na razpolago najnovejši kažipot po avstrijskih letoviščih in da dajemo pojasnila v teh ozirih brezplačno. Najnovejši kažipot po nižjeavstrijskih letoviščih se interesentom tudi brezplačno dološlje.

strijeno in tekoče
Sarg mijo
glicerina
napravljajo kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Meteorološko poročilo.

Vrsta nad morjem 3042		Srednji stališni tlak 736.0 mm.			
Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	9. sv.	734.7	14.2	sl. sv. z. z. h.	oblačno
12.	7. sv.	733.1	11.2	sl. j. z. h.	oblačno
	2. pop.	731.5	16.4	sl. j. z. h.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 15.8°, normala: 17.3°. — Padavina v mm 0.0.

stina in tisk Narodne tiskarne